michael j. malone

absence zázraků

V hlubinách paměti se skrývají ty nejtemnější vzpomínky.

Absence zázraků

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.dominoknihy.cz
www.albatrosmedia.cz

Michael J. Malone
Absence zázraků – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

michael j. malone
absence zázraků

2021

1

Mámina tvář mě pronásledovala od okamžiku, kdy jsem ji viděl naposledy. Bylo to téměř před dvěma týdny. Hledělo na mě jedno její zdravé oko. Z koutku úst jí vytékala slina. Pravá ruka ztuhlá jako pařát se po mně sápala ve snaze dotknout se mé živoucí končetiny.

Od jejího převozu z velké glasgowské nemocnice do Lennoxova pečovatelského ústavu – ten se nachází ve vsi, kde prožila většinu svého dospělého života – to bylo poprvé, co jsem ji navštívil.

Až na několik rozšíření byla cesta široká právě na jedno auto. Travnaté pásy na jejím okraji byly pečlivě posečené, za nimi cestu střídavě lemovaly stromy s výrazně velkými listy a obrovské rododendrony, bránící výhledu na rozlehlý, krátce zastřižený trávník.

Projel jsem táhlou zatáčkou a po několika minutách jsme dorazili před rozlehlou stavbu ve viktoriánském stylu, celou porostlou břečťanem. Průčelí bylo členěno třemi řadami vysokých oken zasazených do ostění ze světlého, byť částečně zoxidovaného pískovce. V jeho středu se klenul vznosný portikus podpíraný čtyřmi antickými sloupy a zakončený širokými skleněnými dveřmi.

„Je to tu hezké," řekla Angela a mohla si vykroutit krk, jak se rozhlížela po budově. „I vesnice vypadá úhledně. Tady se muselo krásně žít. Já znám jenom město," dodala zasněně.

Podíval jsem se na ni, abych zjistil, jestli to měla být výčitka. Ačkoliv jsme spolu už přibližně dva roky – *přibližně* říkám proto,

že jsme si dali několik přestávek –, nikdy jsem ji do vesnice, kde jsem vyrůstal, nevzal.

Majestátní elegance vnitřního prostoru budovy mi doslova vyrazila dech. Doprovázel ji však jakýsi lehký odér, vznášející se ve vzduchu. Udeřil mě do nosu a pronikl do plic. Byl to zápach inkontinence, zkaženého dechu a blednoucích vzpomínek. Nedokázaly jej přehlušit ani květiny, jimiž přetékaly vázy stojící prakticky všude; jejich vůní vzduch ještě více těžkl. Došli jsme k mohutnému pultu, recepční zvedla hlavu od papírů a obdařila nás úsměvem. Měla tmavé, uměle narovnané vlasy, černé dámské sako a pod ním bílou blůzu. Na jmenovce připevněné na klopě stálo *Donna. Recepční.*

„Dobrýtro. Jak vám můžu pomoct?" Zatěkala pohledem mezi mnou a Angelou, aby se nakonec obrátila na ni, jako by usoudila, že ona je ta důležitější.

„Přijel jsem navštívit matku, Donno," řekl jsem. „Paní Lornu Dochertyovou."

Donna přesměrovala úsměv ke mně, pak pohlédla na obrazovku počítače a několikrát ťukla do klávesnice.

„Pokoj dvacet dva, první patro."

Mírně jsem se uklonil, otočil se a vydal ke schodišti. Rozhlížel jsem se a při tom mi hlavou zněl doktorův hlas a věty, které mi řekl, když jsem s ním naposledy mluvil: „Vaše matka prodělala rozsáhlou mozkovou příhodu, pane Docherty. A bohužel se do nemocnice nedostala dost rychle. Naše testy naznačují…" Mluvil dál, ale já mu úplně nerozuměl. Používal spoustu učených slov a vrhal na mě ustarané pohledy. „Samozřejmě že pořád ještě doufáme ve zlepšení, ale přes její relativně mladý věk jsme přesvědčení, že bude už do konce života potřebovat asistenci…"

A to bude stát peníze. Hodně peněz.

Musím prodat její dům.

Angela mě vzala za ruku. „Jsi v pořádku?" zeptala se.

„Trochu mě rozbolela hlava," odpověděl jsem a usmál se na ni. Dával jsem si přitom velký pozor, aby na mně nebylo znát napětí.

Mezitím jsme došli k širokému schodišti a začali stoupat po schodech opatřených přepychovým kobercem. Zábradlí i dřevěné obložení bylo dubové a na stěnách visely majestátní portréty

příslušníků Lennoxovy rodiny. Všichni vyobrazení muži měli na sobě armádní uniformu, všechny ženy zase tmavé šaty složitých střihů, jež z jejich těl dovolovaly zahlédnout pouze bledé, pevně sepjaté ruce složené v klíně.

Když jsem našel dveře označené číslicí 22, zastavil jsem se, abych se nejprve obrnil před tím, co bude následovat; teprve potom jsem na ně nesměle zaklepal a vstoupil.

Také velikost mámina pokoje odpovídala vskutku velkorysým rozměrům starého domu. Jen co jsme vešli, otevřel se před námi rozlehlý prostor. Vpravo od nás stála u zdi postel, skýtající působivý výhled arkýřovým oknem ven. Bylo možné dohlédnout až na střechy Seamillu, široký pás moře a „spícího válečníka" na horizontu: ostrov Arran.

„… Žone," pokusila se máma vyslovit mé jméno a natáhnout ke mně zdravou ruku.

Se sevřeným žaludkem jsem se k ní vydal a snažil se přitom nedat na sobě znát, jak mě její vzhled vyděsil. Nehledě na to, že jsem ji několikrát navštívil už v nemocnici, její proměna ve mně pokaždé vyvolala ten samý otřes. I tentokrát to bylo stejné, ačkoliv jsem se snažil vyloudit na tváři utěšující úsměv.

„Kdez… byl?" zeptala se. Jednotlivá slova vyslovovala s nesmírným úsilím a rty křivila do podivných tvarů.

Během chvilky, kterou jsem potřeboval, abych si přitáhl židli k její posteli, jsem se snažil vzpamatovat. Přimět mysl, aby se vyrovnala s pomyšlením, že to, co vidím, je už navždycky.

„Vždyť jsem tady byl minulý týden," zalhal jsem a snažil se jí podívat do očí.

„Já vím…, je… to… zložitý…"

Sehnul jsem se a políbil ji na tvář. Při tom jsem cítil, jak ztuhla.

„Tyz… pil?"

„Proboha, mami. To teď nech laskavě plavat."

Opět jsem se narovnal a natáhl se po papírovém kapesníčku, který ležel v krabici na jejím nočním stolku, abych jí osušil slinu stékající z koutku úst na bradu.

„Zdravím," řekla Angela a stoupla si na druhou stranu postele. Sklonila se a políbila mámu na tvář. „Doufám, že se o vás dobře

starají.“ Záviděl jsem jí, že se dokáže chovat tak nenuceně. Uvědomoval jsem si, že na stav, v jakém se teď máma nachází, si nikdy nezvyknu, ale i tak jsem se pokusil tvářit, jako by to bylo normální.

Jenže nebylo. Máma se stala churavějící karikaturou sebe sama. Štíhlá byla vždy, teď však vypadala doslova vyhuble, což jen zvýraznilo propadlou tvář a jedno zdravé oko.

Vlasy, jimž vždycky věnovala velkou péči, jí zplihle spadaly z temene a polštář jí je připlácl k hlavě.

„Myslím, že bychom měli zavolat tvou kadeřnici Marii. Zeptáme se, jestli ke klientkám také dochází?“ řekl jsem a snažil se dodat svému hlasu na rozhodnosti.

Máma se pokusila o úsměv, ale vypadalo to, jako by jí někdo stlačil obličej ke straně. „To bych… byla… rá.a.“ Pak se obrátila k Angele. Všiml jsem si, jak ostražitě ji pozoruje. Nikdy totiž nepřijala žádnou z mých přítelkyň.

Potom vydala zvuk, který mohl připomínat poděkování. Nebo si jen odkašlala. Angela si vybrala tu vlídnější možnost, na oplátku se usmála a dál si s ní povídala s lehkostí, díky níž se atmosféra v pokoji nakonec uvolnila. Byl jsem jí za to vděčný.

Když už jsme zase seděli v autě, Angela se ke mně naklonila a chytila mě za ruku. „Jsi v pohodě?“

Natočil jsem se, abych viděl na starou budovu. „Máma vypadá hrozně, viď?“

Angela se zatvářila konejšivě. „Je v dobrých rukách.“

„Ano. Já jen… že jí teprve nedávno bylo šedesát. Připadá mi ještě mladá na to, co se jí přihodilo.“

„To se může stát v jakémkoliv věku,“ odpověděla Angela. „Jednoho chlapa od nás z práce to potkalo v šestapadesáti.“ Pohladila mě po ruce, v očích soucit. „Jsi v pořádku? Nikomu není do zpěvu, když vidí svou mámu v takovémhle stavu.“

„Závidím ti tvůj…, bylas před ní tak klidná. A že by se chovala nějak zvlášť mile…“

Ve tváři se jí mihl trpký, ale odevzdaný úsměv. „Matky a synové,“ vzdychla. „Spousta matek bojuje s ženami, které vstupují do života jejich potomků.“

„Asi bych měl zajít k mámě domů, trochu se tam porozhlédnout a probrat věci ještě předtím, než nabídnu dům k prodeji."

„Dobrý nápad," řekla Angela. „A na to potřebuješ čas. Co kdybys mě tedy hodil jen na nádraží? Domů už dojedu sama. Musím se vrátit kvůli malé a stejně mám pocit, že potřebuješ být chvíli sám."

Když jsme vyrazili na zpáteční cestu, podíval jsem se do zpětného zrcátka. Upoutal mě záblesk večerního slunce v jednom z oken. Listy břečťanu, který obrůstal budovu, měly velikost lidské dlaně a třepetaly se ve větru. Navozovaly tak iluzi, že se celý dům hýbe. Navozovaly iluzi života.

2

Angelu jsem tedy jen vysadil a hned se vydal do rodného domu. Nejdříve jsem se na dlouhou chvíli zastavil v úzké vstupní chodbě, jako bych potřeboval prostor znovu vstřebat.

Ačkoliv máma pobývala v nemocnicích už několik týdnů, vzduch mi připadal pořád čerstvý. Dokonce mě napadlo, jestli sem nechodí sousedé větrat. Z místa, kde jsem stál, jsem viděl do kuchyně, vlevo ode mě byl obývací pokoj a napravo dveře do ložnice rodičů. Přesně jak jsem čekal, celý dům byl jako ze škatulky. Při pohledu na čisté, krémově bílé stěny a stopy po tazích vysavačem na koberci to vypadalo, jako by si máma jen odskočila na nákup.

Naposledy, ještě než ji postihla mozková příhoda, jsem se s mámou viděl před několika měsíci, v den výročí tátovy smrti. Máma nevyžadovala, abychom dodržovali Vánoce, a nepřipomínala ani svoje narozeniny, ale neoblomně trvala na tom, abych se každý rok alespoň na hodinu nebo na dvě zastavil v našem domě v den, kdy umřel táta.

Z nějakého důvodu jsem byl letos hovornější než jindy.

„Nikdy jsem neměl dojem, že byste se s tátou nějak zvlášť milovali," přemýšlel jsem nahlas.

Mámu to zarazilo. „To je hrozný, co říkáš," obořila se na mě. „Tvůj otec byl moje životní láska." Založila si ruce na prsou a vzdorně se na mě zadívala.

Opětoval jsem její pohled, zatímco jsem si v hlavě třídil argumenty. Vlastně mi to celé jen bezmyšlenkovitě vyklouzlo z úst

a bylo by plýtváním energie, kdybych ji nutil přehodnocovat jejich manželství. I kdyby její zármutek přispěl k tomu, že si jejich vztah přikrašlovala, copak mám právo do toho mluvit?

Když jsem si nyní uvědomil, kam se ubírají mé myšlenky, zakroutil jsem hlavou a zamířil prázdným domem ke kredenci v kuchyni, kde táta míval ve zvyku přechovávat láhev whisky. Bingo. Za téměř prázdnou láhví mámina portského jsem na ni narazil. Ubylo jen pár panáků. Nalil jsem si do sklenice na dva prsty zlatavého moku a hodil ho do sebe. Hned jsem cítil, jak se mi rozlévá po těle, a dopřál jsem si další. Uchopil jsem sklenici do ruky a opatrně, abych nic nevybryndal, jsem se vydal na obchůzku domem.

Po několika minutách jsem zamířil po schodech do patra, kde bývala moje stará ložnice. Zastavil jsem se na prahu a okamžitě mě přemohly vzpomínky. Trávíval jsem hodiny na posteli – na jasně červeno-šedo-černém povlečení, jehož vzor jsem tehdy považoval za tak dospělácký –, ležel jsem s rukama pod hlavou, na uších sluchátka, a poslouchal všemožnou hudbu.

Nikdy jsem ji nepouštěl příliš nahlas. Potřeboval jsem slyšet, co se děje v domě. V hlavě jako by se mi rozezvučela ozvěna vzpomínek; doslova jsem slyšel, jak Chris běží po schodech, máma na něj křičí, táta nám oznamuje, že večeře je hotová, máma na mě volá, že u dveří na mě čeká kamarád Paul. Chris vráží do pokoje, skáče na mě a s neomylnou přesností mi zarývá špičatá kolena do citlivých míst.

Bývaly však chvíle, kdy dům tonul v naprostém tichu, protože jej táta vyžadoval. Stávalo se to v době, kdy řešil nějakou vraždu, a my jsme kolem něj museli chodit po špičkách. V tu chvíli byl schopen kdykoliv vyletět, jednu nám vrazit, ale stejně rychle se pak omlouval.

Jednou jsem ho našel spát s hlavou na kuchyňském stole, v ruce téměř prázdnou láhev whisky. Protože jsem nikde neviděl sklenič-ku, došlo mi, že musel pít rovnou z láhve. Krve by se ve mně nedořezal. Byl jsem přesvědčený, že je mrtvý. Pozoroval jsem ho v šeru a nastražoval uši, jestli nezaslechnu jeho dech. Pak zachrápal a probudil se, zvedl hlavu ze stolu, jedno oko stále zavřené, a houkl na mě, ať padám zpátky do postele.

Šel za mnou až nahoru, zůstal stát tam, kde jsem teď stál já, a sledoval mě, dokud jsem nezalezl do postele. Přitáhl jsem si deku až pod bradu, jako by mě měla ochránit, a předstíral jsem, že spím. Uvažoval jsem, co tak hrozného jsem provedl, že tam pořád stojí.

Zamumlal něco hrdelním hlasem. Znělo to jako: „Promiň, synku. Ty za to nemůžeš."

Takhle vypadal náš vztah. Křik, dlouhé mlčení a omluvy.

Zachvěl jsem se. A znovu jsem si lokl whisky. Měl jsem před sebou spoustu práce. Kde ale začít? Otočil jsem se a podíval se na dveře vedoucí do podkroví. To bylo tátovo území, kam směl pouze on. Domníval jsem se, že na všem bude ležet mohutná vrstva prachu – nenapadal mě důvod, proč by tam od jeho smrti někdo chodil.

Ačkoli byla půda rozlehlá, válelo se tam tolik harampádí, že jsem si skoro neměl kam stoupnout. Krabice, kufry a hromady starého oblečení dosahovaly skoro až po šikmou střechu. Přede mnou ležely obrazy a knihy, vedle stála otevřená krabice. Z mého místa to vypadalo, že uvnitř je samé černé oblečení. Když jsem si ji přitáhl blíž, abych zjistil, co v ní doopravdy je, všiml jsem si, že krabice je pevná a čistá. Navrchu ležela hrubá vlněná látka. Byla to tátova policejní uniforma. Přejel jsem prsty po černém kepru, poklepal na epolety, jež otec tak hrdě nosil po celou dobu služby. Vířily ve mně emoce: vina popíraná logickými argumenty, odmítání zápolící se strachem, láska mizející do prázdna.

Kdo byl ten muž, který tohle nosil? V mysli se mi vybavil jeho přísný výraz doprovázený náznakem úsměvu. Když jsem látku vracel na místo a krabici, na níž neulpělo jediné smítko prachu, odsouval stranou, sevřelo se mi hrdlo.

V nejvzdálenějším koutě podkroví jsem narazil na dvojici malých krabic ukrytých za štosem knih. Obě byly pečlivě zabalené do hnědého papíru a převázané provázkem. Když jsem rozvázal a rozbalil první, našel jsem malý fotoaparát a dvě ruličky filmu. Pod nimi byla spousta fotografií různých formátů, některé barevné, jiné černobílé. Na všech byly portréty dětí. Na několika jsem byl já s Chrisem, oba nazí ve vaně. Jedna mě zachycovala zachmuřeného, zatímco Chris, pusu roztaženou od ucha k uchu, ukazoval

do aparátu první dva zuby v jinak prázdných dásních. Kolik mi mohlo být? Pět? Šest?

Našel jsem i fotografie sebe sama jako začínajícího teenagera. Na jedné držím na klíně batole a sedím před tmavě zeleným autem. Okolí, skaliska a zřícenina malého hradu vpravo mi byly povědomé. Muselo to být někde pod Portencrossem. Chrise jsem ale na záběru nikde neviděl, což bylo neobvyklé. Na většině rodinných fotek jsme figurovali jako dvojice. A proč držím to dítě? A čí je to vlastně auto? Nepamatuji se, že by táta někdy měl vůz takové barvy.

Protože jsem tomu nerozuměl, odložil jsem fotografii stranou a sáhl po druhé krabici. Byla lehčí než první, a když jsem ji otevřel, pocítil jsem zvláštní vzrušení. Obsahovala jediný předmět – zamazanou bílou plátěnou botu s gumovou podrážkou. Byla chlapecká? Uchopil jsem ji za tkaničky a nastavil do světla, abych si lépe prohlédl skvrny. Ty zelené byly zjevně od trávy; ale co ty rezavě hnědé? Nemohla to být krev?

3

Po zšeřelém a zaprášeném podkroví se rozezvučelo vyzvánění mobilu. Aniž bych se podíval na displej, hovor jsem přijal.

„Jak se vede, chlape?“ ozvalo se. Chvíli mi trvalo, než jsem poznal, komu hlas patří.

„Paule,“ řekl jsem. „Jak se zatraceně máš?“

„Vrabci si cvrlikají, že jsi tady. Nezajdeme na pivko do Lionu?“

„Jak ses to…?“

„Mojí mámě nic neunikne, chlape. To bys měl přece vědět.“

Zasmál jsem se. Paulova matka bydlela na opačném konci naší ulice.

„Volala mi sotva pár vteřin potom, cos dorazil.“

Paulova máma mě nikdy neměla příliš ráda a nezdráhala se to dávat otevřeně najevo, takže mě překvapilo, že mu zavolala.

„Telefonát přišel s patřičným komentářem,“ řekl Paul, jako by mi četl myšlenky. „‚Ten Dochertyovic kluk je v domě jeho mámy,‘“ dodal falsetem. Oba jsme se zasmáli, smích v potemnělém tajuplném podkroví patřičně rezonoval.

Poté, co jsme se domluvili na čase schůzky, jsem spokojeně zavěsil. Paul byl jednou z obětí mého odchodu do Glasgow. Asi bych se měl víc snažit a udržovat s ním kontakt.

Když jsem telefonoval, fotografie mi vypadla z ruky. Sebral jsem ji, rozhlédl se po nepořádku okolo sebe a s povzdechem usoudil, že není kam spěchat. Můžu to přerovnat jindy.

*

Paul sledoval z barové stoličky na konci pultu, jak jeho starý kamarád vstupuje do dveří, rozhlíží se po místnosti a hledá ho.

Vstal a mávl na něj. „Johne, tady," zavolal navzdory muzice.

John rázně přikývl, pousmál se a vyrazil k němu. Potřásli si rukama, Paul poplácal kamaráda po rameni.

„Už je to pěkně dlouho, cos tu byl naposledy, co?"

Johnova tvář se roztáhla do úsměvu. Je to pořád on, pomyslel si Paul, ten starý dobrý kluk, po jehož boku prožil velký kus svého dětství. Měl sice baculatější tvář, břicho mu trochu vydouvalo košili, ale ten úsměv – vřelý, i když někde vzadu trochu zahořklý – byl nezaměnitelný. Paul měl pocit, jako by od chvíle, kdy svého starého přítele viděl naposledy, uběhla věčnost. Uvažoval, co asi za tu dobu, co se neviděli, Johna potkalo.

„Roky, chlape," odpověděl John na Paulovu otázku a pokýval hlavou. „Roky."

Při těch slovech usedl na barovou stoličku vedle Paula a rozhlédl se kolem sebe. Paulovi připadalo, jako by se zastavil čas. Navíc tu hráli pořád tutéž muziku – Whitesnake –, která se linula z nevelkých reproduktorů pod stropem; tentýž byl i měděný povrch barového pultu, o který si opírali lokty, a okolo seděli, když ne stejní, alespoň podobní lidé, dodávající místu barvitosti. Na stěnách visely temné výjevy vykreslující scény z básní Roberta Burnse.

„Nezalezeme někam dozadu ke stolu?" zeptal se Paul, když si objednali pití. Zároveň ho nemile udivilo, když si John poručil velké pivo a dvojitou whisky.

Když mířili místností s nízkým stropem k malému stolku v rohu lokálu, těsně vedle terče na šipky, pár lidí na oba muže přátelsky kývlo.

„Rád tě vidím, člověče, vypadáš dobře," řekl John, když se posadili, ačkoliv pokradmu pozoroval pěticentimetrovou jizvu, jež se Paulovi táhla po levé tváři pod okem. Paul po ní přejel prsty. I když postřehl Johnův provinilý výraz, pro něj to byla už dávno uzavřená minulost.

„Jak se daří mámě?" zeptal se Paul, když si uvědomil, co mu říkala matka.

„Už nevypadá tak hrozně jako posledně," odpověděl John.

„Vyklízíš starý krámy, viď?" konstatoval účastně Paul. „Jak ti to jde?"

John se napil a poté, co polkl, dlouze vydechl, jako by to byl ten nejblaženější okamžik za celý den. „Už jsem úplně zapomněl, jak blbě se sem z Glasgow jede."

„To mi povídej," odpověděl Paul a říkal si, že když kamarád nechce o matce mluvit, nebude ho nutit.

Následujících několik minut se bavili o rutině všedních dní, tedy hlavně o práci a vztazích. Překvapilo je, jak hladce navázali na letité přátelství; Paul si najednou uvědomil, že Johnovi vypráví o tom, že s manželkou zvažují léčbu neplodnosti, tedy o něčem, co dosud nesvěřil ani vlastní matce.

„Mně děti nevadí," poznamenal John. „Jen v hamburgeru jsou trochu moc tuhý."

„Říká pedagog," podotkl Paul a zasmál se.

„Zkus strávit s těmi malými sráči jeden jediný den a ono tě to z touhy po rozmnožování vyléčí."

„A tos byl vloni povýšený na vedoucího učitele?" zeptal se Paul s předstíraným pohoršením.

John se zasmál. „Jak ses tohle dozvěděl?"

„Tvoje máma to ještě zatepla vyklopila té mojí," odpověděl Paul. „Když takhle stoupáš po žebříčku, asi to musíš dělat dobře."

„Abych byl upřímný, většina dětí je fajn. Rozumíme si."

„No to je tím, že tys nikdy nedospěl."

John souhlasně přikývl. „A možná právě proto žádný děti nechci. Sám jsem jen odrostlý batole."

Oba zároveň pozvedli sklenice. Paul se pousmál.

„Co je?" zeptal se John a koutky se mu také roztáhly do úsměvu. Paul byl však ponořený ve vzpomínkách. Vybavil se mu první den na základní škole. Tmavovlasý kluk se skoro stejným účesem jako dnes seděl osamoceně před budovou, cucal si řemínek od popruhu školní brašny a v očích se mu leskly slzy. Paul už předtím chodil několik let do školky, takže odloučení od rodičů a docházení do školního zařízení pro něj nebylo tak šokujícím zážitkem, přesto jakýmsi dětským způsobem rozeznal, jaké pocity se druhé

dítě snaží skrýt. V tu chvíli kolem něho procházel starší kluk, kopl Johna do nohy a obořil se na něj: „Buzno."

John se ale nedal. „Zmlkni," vmetl staršímu klukovi do tváře a strčil do něj.

Ten neočekával tak rychlou a prudkou reakci a upadl na záda. A stejně jako všichni podobní darebáci, když se jim někdo postaví, i tenhle srazil paty a ztratil se. V tu chvíli se Paul rozhodl, že by si přál mít toho malého kluka za kamaráda.

„Co je?" zeptal se John znovu.

„Jen jsem vzpomínal na první den ve škole."

Oba se uchechtli. John se však poté zakabonil a rostoucí chmury v jeho tváři svědčily o tom, že se k něčemu odhodlává.

„Když jsem se probíral máminými věcmi, tohle jsem našel na půdě," řekl po chvíli a vytáhl z kapsy něco, co Paulovi připadalo jako fotografie.

Paul se na ni podíval. „Tys měl ale pitomej účes." Pohlédl při tom na Johna. „Takhle si tě vůbec nepamatuju."

John se tvářil, jako by si to nepamatoval ani on, ale pokračoval. „Divný na tom je, že je tady napsáno ‚kluci'. Takhle táta vždycky mluvil o mně a Chrisovi, který je jen o dva roky mladší než já. Tady to dítě je ale jen o trošku starší než batole. Kdo to, kruci, je?"

*

Po dvou hodinách, když už jsme byli úplně vymluvení a také dost opilí, jsme z hospody odešli plni pocitu sounáležitosti. Několik desítek metrů jsme kráčeli v přátelském tichu. Zatímco jsem sledoval špičky svých bot, příjemně chladivý noční vzduch mi ovíval tváře.

„Úplně jsem zapomněl, jak dobře se mi s tebou povídá, Johne. Jako bys mi vždycky rozvázal jazyk." Paulův hlas zněl trochu nejistě a já si uvědomil, že dnes večer měl těch piv pravděpodobně trochu víc než obvykle.

„No jo," přitakal jsem a přemýšlel, jak jsem na tom já.

„Mrzí mě, že jsem ti nemohl víc pomoct. Nemůžu se zbavit pocitu, že pro tebe nedělám dost."

„Ty seš debil," řekl jsem a dal mu štulec do ramene. Oba jsme se zachechtali. „S tím si nelam hlavu, kámo," pokračoval jsem. „Co bys pro mě chtěl dělat, když ti ani neřeknu, co bych potřeboval?"

„To je fakt, ale stejně jsem se měl víc snažit a zůstat s tebou v kontaktu." Paul zmlkl, jako by si nebyl jistý sám sebou. „Když jsi odešel na univerzitu, na všechno jsme se vykašlali." Odmlčel se. „Ženský jsou v tomhle ohledu mnohem schopnější, co?"

„Koukal jsem odsud co nejrychleji vypadnout a pokaždý, když jsem se vrátil, jako by mi připadalo, že se mi to docela nepodařilo." Nebyl jsem si úplně jistý, jestli má věta dává smysl. V duchu jsem přesně věděl, co chci říct, ale to, co mi vycházelo z úst, bylo poznamenáno alkoholem.

„Nikdy jsem nepochopil, co tě tak šíleně hnalo pryč. Co je tady tak hroznýho?"

„A víš ty co?" řekl jsem a zvedl zrak ke hvězdám. „Byla to úplná ztráta času. Kamkoliv půjdu, zůstanu zde." Promnul jsem si čelo. „Kdo to řekl? Nejspíš nějakej blb." S hlavou ještě zakloněnou, ale pohledem už upřeným před sebe jsem na konci ulice uviděl zelenou rozvodnou skříň. Jedna taková stávala také v ulici, kde jsem jako dítě bydlel. Skoro každý večer jsme se tam po večeři scházeli. „U zelený bedny v sedm" zněla nepsaná úmluva.

„Hele," vykřikl jsem. „Pojďme se zase jednou posadit na tu rozvodnu."

Rozeběhl jsem se na druhou stranu ulice, naskočil na bednu a ihned přepadl dozadu. Paul se smál, ale pomáhal mi při tom na nohy.

„Ty jsi komik, Docherty."

Po několika dalších neohrabaných pokusech jsme se oba na improvizovaný posed vyškrabali. Seděli jsme tam a klátili nohama. Roky byly ty tam a my se zas cítili jako dvanáctiletí kluci. Dívali jsme se na sebe a nebylo nutné cokoliv dodávat. Vnímali jsme vzájemné přátelství, jehož podstatě jsme oba rozuměli tak, že by bylo zbytečné o něm ještě něco říkat.

„Vaší mámy je mi líto, chlape," řekl Paul, úplně pohlcený silou okamžiku a vzpomínkami. „Vždycky, když jsem ji jako kluk viděl, úplně mi ztvrdnul," dodal.

„Nekecej," řekl jsem a znovu ho praštil do ramene.

Uculoval se. „Všichni jsme na tom byli stejně."

„To je blbost," nechtělo se mi tomu věřit. „Určitě mluvíš o mojí mámě?" Takhle jsem ji nikdy nevnímal.

„Kdyby už tehdy existoval výraz MILF, přesně by na ni seděl. Vždycky ochotně kupovala pivo a cigára klukům poflakujícím se okolo konzumu. A nikdy na ně nezapomněla mrknout. Connor Davidson říkal, že se jednou dotknul jejího zadku a byl z toho úplně hotovej."

„To tak," opáčil jsem. „Connor Davidson se vždycky jen vychloubal, jak na něj ženský letěj." Další Paulovy komentáře jsem už ani nechtěl slyšet. Připadalo mi, jako bychom překračovali jistá tabu.

Paul vycítil, že je mi to nepříjemné, a omluvil se.

„Jsem opilej. Neber mě vážně," zamumlal. „Choval jsem se neslušně."

Chvíli jsme jen tak mlčky seděli a dumali, jak navázat na přetrženou nit vzájemné pospolitosti.

„No a co dál?" zeptal se Paul.

„Jdu se domů vyspat. Jsem totálně zduněnej," odpověděl jsem a oprašoval si kolena.

„Na to jsem se neptal," řekl Paul a pozoroval mě. „Myslel jsem tu botu na půdě, co je na ní flek od krve. Není to divný?"

Zadíval jsem se do dálky. Rozptýlené elektrické světlo dopadalo na řadu aut, živé ploty a domy v ulici. Nic z toho jsem však nevnímal, myslel jsem na tu záhadu.

„A taky jsem moc unavenej, abych se tím zabýval."

Seskočili jsme z telefonní rozvodny a šourali se k matčinu domu. Než jsem otevřel branku, zastavil jsem se.

„Nechceš jít dál? Na jednoho panáka na cestu?" Doufal jsem, že bude souhlasit. Nechtěl jsem pokračovat v pití sám.

„Díky," řekl Paul a usmál se. „Asi jsem už starej páprda, ale toužím po posteli."

„Blbost. Pořád jsme mladý. Stejně jako noc."

Paul se ušklíbl. „Třicet je nových osmnáct." Přistoupil ke mně, ačkoliv jsem si stále držel mírný odstup, a přátelsky mě objal.

„Měj se, Paule," zamumlal jsem mu do límce a doufal, že mě nepřemůže dojetí.

„Ty taky," řekl a znělo to, jako by i on měl stažený krk. Pak mě pustil a poodstoupil. „Zkus se mi zas ozvat, Docherty."

Podíval jsem se na něj, oči mi opět sklouzly k jeho jizvě.

„Mrzí mě to," řekl jsem. „Nikdy mi to nepřestalo být líto." Musel jsem se přestat obviňovat.

„Já vím," odpověděl potichu. „Proto tě mám pořád tak rád, chlape."

V tu chvíli jsme se oba ponořili do vzpomínek. Dva čtrnáctiletí kluci jdou domů ze školy a hádají se o fotbale. Každý si trvá na svém. Paul je přesvědčený, že jsem předtím, než jsem dal gól, hrál nečistě. Já ne, ale on o tom pořád mele.

Místo toho, abych se tomu zasmál, což jsem dělal jindy, když se příliš projevovala Paulova soutěživá povaha, tentokrát jsem byl stále podrážděnější. A podrážděnější. V jednu chvíli se mi zatmělo před očima a najednou jsem zjistil, že Paul leží na zemi, já mám v ruce klacek a on si drží tvář.

Vrylo se mi to natolik do paměti, že už jsem potom nikdy nedal průchod emocím do té míry, abych se přestal ovládat.

„Vždyť mohl přijít o oko," křičely na mě jak Paulova, tak moje matka poté, co mu v místní nemocnici ránu zašili.

„Už jsem ti to dávno odpustil," zopakoval teď Paul.

Nedokázal jsem se mu podívat do očí, tak jsem ho jen poplácal po rameni.

„Ten vztek musel tehdy z něčeho pramenit," pronesl Paul zadumaně. „Ublížil ti někdy táta?"

„Cože?"

„Vždycky ses tvářil, že tě štve. Pořád sis na něj stěžoval."

„Fakt?"

Přikývl.

Zalovil jsem v paměti, ale na nic takového jsem si nevzpomněl.

„Byl to hodný člověk. Většinou," dodal jsem, ale v hlase jsem zaslechl něco zvláštního. Co to bylo? Neupřímnost? „Měl nás rád. Udělal by pro nás cokoliv."

Vybavila se mi fotka, jak s Chrisem sedíme ve vaně. Umytí, v očích výraz nezlomné důvěry…

„Cokoliv," zopakoval jsem a přemýšlel, koho o tom chci vlastně přesvědčit. „Udělal by pro nás cokoliv."

4

Jen co mě máma následující ráno uviděla, její zdravé oko na mě zamrkalo a tvář se jí zkřivila ke straně, což byl její nový způsob úsměvu.

„V pořátku, zynu?“ dokázala ze sebe vypravit.

Přikývl jsem, ale hned jsem toho pohybu litoval, protože mi způsobil další zášleh bodavé bolesti. Zatímco jsem předstíral úsměv, uvažoval jsem, jestli jí mám povědět o svém objevu z podkroví. Následujících třicet minut jsem vyprávěl, co jsme s Paulem zažili předchozího večera v hospodě, a podrobně jsem popisoval, koho jsem potkal, jen abych vyplnil dlouhé pomlky a rozpačité ticho.

„Víš, budu muset prodat dům,“ řekl jsem pak, aniž bych si náležitě promyslel, jak jí tuhle záležitost sdělit.

Nereagovala na to. Zpočátku. Jen na mě hleděla. Její zkoumavý pohled byl k nevydržení. Cítil jsem se, jako bych ji nějak zklamal.

„To je jazný, zynu,“ řekla. Pak zavřela oko a celé její drobné tělo se zachvělo, jak ji přemohly emoce.

„Nezvládl bych to, mami. Zasloužíš si tu nejlepší péči a já…“

Natáhla se po mé ruce a stiskla mi dlaň. Jako by mi na hřbetu ruky přistálo pápěří, tak slabá byla.

„Neboj ze… bute mi tobře.“ Polkla. „Vžtycky měla ráta… ten tům.“

„Je mi to moc líto, mami. Nedá se ale nic dělat. Nemám jinou možnost.“

Ucítil jsem na ruce trochu silnější stisk. „Vžtycky jzem znila… žít u moře," vypravila ze sebe, tvář soustředěnou úsilím, aby našla ta správná slova. „Pryč z mězta, pryč z…" hleděla na mě a chvíli jsem měl pocit, že chce dořící ještě něco důležitého. Pak ale odvrátila zrak a zadívala se z okna k northayrshireskému pobřeží. Byl ponurý den začínající zimy, nesmělé světlo bledlo za hradbou mraků dotýkajících se hor Arranu, jehož pobřeží příkře spadalo do moře. Kontury kopců byly nezřetelné, zamlžené.

Když jsem odjížděl z pečovatelského domu, byl jsem emocionálně úplně vysátý. Měl jsem sotva sílu, abych sešel ze schodů. Cítil jsem se provinile, že jsem matce řekl, že prodám dům.

Zavolal jsem Angele, pověděl jsem jí, jak na tom máma je, a s příslibem společné večeře jsme se domluvili, v kolik se sejdeme.

Nasedl jsem do auta a uvažoval, co dál. Krátce jsem si pohrával s myšlenkou, že se vrátím do mámina domu a budu pokračovat s vyklízením podkroví. Ale to by vyžadovalo energii, kterou jsem postrádal. Nakonec jsem se rozhodl, že od toho všeho musím na chvíli pryč, a proto jsem zamířil k silnici na Glasgow. Zítra je zase škola a já ještě musím opravit a oznámkovat nějaké práce.

Můj byt měl dvě ložnice, dům v georgiánském stylu se nacházel ve čtvrti obývané převážně studenty. Místnosti byly obrovské – s vysokými stropy, kde pořád táhlo, takže v zimě se téměř nedaly vytopit. Když jsem se do bytu nastěhoval, stěny byly plné stop po stržených plakátech, jediných památek po zástupech studentů tesknících po domově, kteří se tu hrbili nad knihami schouleni v dekách, aby jim bylo aspoň trochu teplo.

Když jsem parkoval, s nelibostí jsem zjistil, že mi někdo obsadil moje obvyklé místo přímo před vstupem do domu. Musel jsem však ocenit elegantní linie zaparkovaného černého BMW.

Za volantem někdo seděl. Když jsem procházel kolem dveří, zpomalil jsem a pokusil se okénkem s tmavým sklem nahlédnout dovnitř. Uviděl jsem dvě řady běloskvoucích zubů. Vzápětí se dveře otevřely, řidič vyskočil a zahalekal: „Jak se vede, starý brachu?"

Chvíli mi trvalo, než jsem si uvědomil, kdo přede mnou stojí. „Chrisi! Co tady proboha děláš?"

„Takhle se vítá marnotratnej bratr?“ zubil se Chris na celé kolo.

Než jsem stačil něco odpovědět, už oběhl vůz a pevně mě objal. Pořád ještě jsem se na něj zlobil, že veškeré starosti, které jsem měl s mámou, nechal na mě. Rozpačitě jsem se od něj odtáhl, přesto jsem však stačil ucítit závan podivné substance, kterou Chris kouřil.

„Tak snad abychom šli dovnitř,“ usmál jsem se a snažil se zakrýt své rozpaky.

Po krátkém zápolení s klíčem jsem odemkl bezpečnostní zámek a vedl ho do patra. Jen co jsme vešli do obývacího pokoje, namířil si to rovnou k jednomu z křesel a svalil se do něj.

„Máš to tady pěkný, člověče. Ale nikde tu nevidím ten marvelovskej plakát.“

„Je zarámovanej,“ odvětil jsem defenzivně. „Vypadá to dospěleji.“

Odfrkl něco jako „no jo“ a už klečel na kolenou před televizí a prohlížel si hry, které jsem tam měl srovnané. „Pořád tě ty srágory baví?“ zeptal se.

„Je to výbornej způsob odreagování se po celým dni s dětma a pomáhá to udržet stárnoucího chlapa v obraze.“

Chris zvolna přikývl, jako by v mé odpovědi spatřoval určitou logiku. „Přesně.“

Přešel jsem mlčením americký přízvuk, s nímž vyslovoval samohlásky, a jen jsem si ho prohlížel.

„Vypadáš dobře,“ řekl jsem. Měl široká ramena, byl štíhlý a připadal mi vyšší, než jsem si ho pamatoval. Měl na sobě drahé oblečení, byl opálený a dlouhé, sluncem vyšisované vlasy mu dosahovaly až téměř k ramenům.

„Díky,“ odpověděl. „Zato ty vypadáš jako pytel sraček.“

„Vydrž ještě minutu,“ zasmál jsem se. „Obvykle máme ve zvyku chovat se k sobě slušně půl hodiny, nadávat si začínáme teprve potom.“

„Proč plýtvat časem…“ usmál se. „Promiň, že jsem ti neodpověděl na mail. Tam, kde jsme byli, měli špatnej signál.“ Odmlčel se. „Jak jí je?“ Zdálo se mi, že se ptá spíše z povinnosti, než že by ho to doopravdy zajímalo.

„No, to víš, je to na hovno. Kdy se za ní půjdeš podívat?“ usmál jsem se.

Chris si ke mně přisedl na pohovku, předklonil se, lokty se opřel o kolena. „Mrzí mě, že jsem nebyl doma, když se to stalo, a že jsem ti nemohl pomoct. Určitě jsi to měl těžký, Johne.“

„Byl bych rád, kdybys mi pomohl s vyklízením domu.“

„Hmm…“ zamručel, ale nepodíval se na mě. Znělo to velmi neurčitě.

„Potřebuju, abys mi pomohl, Chrisi,“ řekl jsem. „Jsem už z toho unavenej, všechny starosti s mámou jsou na mně.“

Ramena mu náhle poklesla a opřel se. Pak, jako by učinil jakési rozhodnutí, se plácl dlaněmi do stehen a vyskočil.

„Kde jsou moje způsoby? A kde je nejbližší obchod s pitím? Co kdybych skočil pro láhev vína?“

I já jsem vstal. „Co se děje, Chrisi?“

„Mám žízeň, brácho. Řekni mi, kde je tu nejbližší kšeft a jsem zpátky v cuku letu.“ Vzápětí zalovil v kapse a vytáhl smartphone. „Nebo to nech plavat, najdu si to v tomhle. Vrátím se, než stačíš v kuchyni opláchnout špinavý skleničky.“ Obdařil mě svým typickým úsměvem – pusa od ucha k uchu a jiskřičky v očích. „Rád tě vidím.“ Vyběhl ze dveří dřív, než jsem stačil cokoliv říct.

Za dvacet minut byl zpátky i se dvěma lahvemi červeného vína a dvěma obrovskými pytlíky chipsů. Když vcházel do dveří, držel všechno v náruči před sebou.

„Odkdy se ve Skotsku dostanou tyhle příchutě? Thajský sladký chilli nebo mořská sůl s balsamikovým octem? To je paráda. Nemohl jsem se rozhodnout, tak jsem vzal radši oboje.“

„Kdys byl ve Skotsku naposledy, Chrisi? Tohle se tu prodává už dávno.“ Cítil jsem lehké podráždění a přemáhal jsem se, abych vyloudil stejný úsměv jako Chris. Ale vzdal jsem to. V tomhle smyslu jsem s ním nemohl soupeřit a jeho agilnost mi už začínala lézt na nervy. „A zklidni se trochu, jo? Začíná mě z tebe bolet hlava.“

„Dobře, dobře,“ odsekl a zamířil do kuchyně. „Rozumím. Za to všechno může ta místní, furt zatažená obloha,“ odtušil. „Udělala z tebe mrzouta.“

„Světáku.“

„Prďolo," nasadil konečně skotský akcent. Zasmál jsem se. On taky.

„Jenom dvě láhve?" podivil jsem se cestou do kuchyně, kam jsem šel pro skleničky. „Co budeš pít ty?"

Chris obrátil oči v sloup, ale vrátili jsme se spolu do obývacího pokoje a usadili se na pohovku, každý se svou skleničkou a miskou chipsů.

„V posledním mailu jsi psal, že už šest měsíců chodíš s bohatou Američankou. Jak se to vyvíjí?"

„Viděls to BMW, kterým jsem přijel?"

„To je tak bohatá, že ho sem za tebou poslala?" podivil jsem se nevěřícně.

„Houby. Pronajala ho."

„Takže ona si tě vydržuje?"

Napil se vína. „To jsem jako přeslechl."

„Když to tak chceš."

„Je úžasná," řekl a oči se mu rozzářily.

„Cože, mladší bratříček je zamilovaný?"

Pozvedl skleničku.

„Jak se jmenuje?"

„Marjory."

„To nezní moc americky. No a jak moc je bohatá?"

„Do toho ti nic není."

„A kde je ta úžasná dáma teď?"

„V hotelu."

„Proč jsi ji nevzal s sebou, abychom se viděli všichni?"

„Protože jsem tě chtěl nejdřív vidět sám. Máme toho spoustu, co musíme probrat." Zvážněl. „Chyběls mi, abys věděl."

„No to víš, že jo," zapochyboval jsem a snažil se zlehčit náznak citů, i když se to dobře poslouchalo a těšilo mě to.

„Jsi jedinej brácha, kterýho mám." Podíval se mi zpříma do očí. Zkoumal mě. Měřil si mě. Začal jsem se cítit nesvůj. „Nechci, abychom se ještě víc odcizili, Johne."

Cítil jsem pohnutí. Bylo načase, abychom se k sobě začali chovat dospěle. Přesto ale ještě maličko scházelo. Pořád jsem na něj měl trochu vztek.

„Jak dlouho se s Marjory v Glasgow zdržíte?“ zeptal jsem se.

Zasmál se. „Odjíždíme zítra. Vím, že to zní podivně, když to vybalím hned poté, co řeknu, že nechci, abychom se ještě víc odcizili. Jsme na takový okružní cestě, jak si ji Marjory naplánovala.“ Vyslovil to s lehkou ironií. „Projedeme celou Evropu. Zítra zamíříme dolů do Londýna – proto to auto. Pak přeletíme na pevninu – do Paříže, Madridu, Prahy. Chceme si vyhodit z kopýtka.“

„No, to se máš na co těšit.“ Nedokázal jsem zakrýt zklamání.

Když uslyšel tón, kterým jsem to řekl, jeho nadšení opadlo a zachmuřil se. Rozpřáhl ruce. „Nedokážu to, Johne, prostě to nedokážu.“ V očích měl hlubokou bolest.

„Nevrátil ses ani na tátův pohřeb. A teď zas necháš všechny starosti jenom na mně. Kurva, Chrisi. Když ses vydával na výlety a hulil na plážích, když jsi byl ještě dítě, to bylo něco jinýho. Teď je načase, abys dospěl.“

Odvrátil jsem hlavu a zadíval se z okna. Pak jsem odložil skleničku a založil ruce na prsou. Byla to moje obrana. Rád jsem ho znovu viděl, ale zraňovalo mě, že je tu jen na skok a ne kvůli mně.

„To myslíš vážně? Ty mi říkáš, abych dospěl?“ Rozhlédl se kolem sebe. „Vždyť tenhle byt vypadá, jako bys v něm chtěl dožít obklopenej hračkama.“

„Sklapni. I tys je měl rád.“

„To je fakt,“ ušklíbl se. Pak zavřel oči a dlouze vydechl. Když je znovu otevřel, pohlédl na mě se smířlivým úsměvem na tváři. „Mám v hotelu rezervovanej stůl na večeři. Za hodinu. Přidáš se k nám? Marjory by tě ráda poznala.“

„Je mi líto,“ odsekl jsem rozzlobeně, a hned vzápětí toho litoval. „Mám před sebou ještě spoustu práce. Musím opravit a oznámkovat písemky, abych je mohl ráno rozdat studentům.“ Zmítal jsem se mezi vztekem, který jsem vůči němu pociťoval, a radostí, že se mnou chtěl ještě být.

„Moje chyba,“ řekl. „Měl jsem ti dát vědět, že se sem chystáme.“ Plácl se opět dlaněmi do stehen. „Chtěl jsem tě ale překvapit.“

„No jo.“ Snažil jsem se, abych můj hlas zněl opět neutrálně. „Ten čas, kterej jsem musel v posledních dnech trávit s mámou,

mi teď chybí, takže se musím na celej večer ponořit do těch jejich elaborátů."

„Jo, já ti rozumím," opáčil Chris, jako by kvitoval, že aspoň dávám najevo zklamání. „Příště, až se za tebou zastavím, udělám si dost času na rozhovor." Upřel na mě své modré oči.

„Jak to myslíš?" zeptal jsem se a cítil se čím dál sklíčeněji. Slovo „rozhovor" znělo tak nějak důležitě. Alespoň z jeho úst. O čem se mnou chtěl mluvit? I já jsem toho měl spoustu na srdci. Život by se tak mohl aspoň trochu vrátit do normálních kolejí.

„No nic, nechme to teď být." Vstal a naznačil, že se chystá k odchodu.

Něco mě napadlo. „Můžu tě ještě na minutku zdržet? Mám tu totiž něco, co ti musím ukázat."

„Jasně," odpověděl, ovšem s tázavým výrazem ve tváři. Vytáhl jsem z kapsy saka fotografii a podal mu ji.

„Co je to?" zeptal se a díval se střídavě na fotku a na mě. Pořádně zaostřil, pak se zasmál: „Ty jo, kdys nosil tenhle účes? Sestřih jako helma. A co je to za dítě?" Zvedl ke mně oči. „Poznávám Portencross. Pořádnej rodinnej výlet, co? Půl kilometru od baráku." Potom se znovu zadíval na fotografii: „Počkej… to auto má divnou značku. Čí je?"

„Řekl bych, že tátovo. Proč by si fotil, jak se opírám o cizí auto."

Otočil snímek na rub a četl, co na něj táta napsal.

„Je to jeho rukopis." Tvářil se udiveně. „Proč na fotce nejsem já? Napsal tam ‚kluci'. Takhle táta s mámou přece mluvili o nás dvou." Pak se odmlčel. „Nechápu to." Znovu se podíval na fotografii. „A to auto – je starý." A opět pohlédl na mě.

Z jeho výrazu jsem okamžitě pochopil, kam se ubírají jeho myšlenky. „Táta si přece zakládal na tom, že má každý dva roky nový auto, že jo?" řekl jsem. A měl slabost pro fordy.

„Tohle je Ford Sierra," poznamenal Chris.

Vždycky byl na auta, takže jsem neměl důvod mu nevěřit.

„A podívej se na svůj účes…, a na tu šusťákovou soupravu. Vůbec si nepamatuju, žes takovou měl."

Jen jsem kroutil hlavou. Byl jsem naprosto zmatený.

Zatímco něco mumlal o Fordech Sierrách, Chris vytáhl telefon a začal ťukat do displeje.

„Tady," četl z telefonu. „Tenhle typ byl vyřazen z výroby v roce 1989. Není možný, aby táta měl Sierru, když ty jsi byl teenager. Tou dobou už přesedlal na Mondeo." Znovu se zadíval na fotografii. „I když to menší dítě…" Zůstal na mě zírat s otevřenou pusou.

„Co je?" nechápal jsem, ale měl jsem pocit, že se mi podlamují kolena.

Celý zbledl. „To batole jsi ty, Johne."

„Cože?"

„Podívej se pořádně na toho staršího kluka. Jasně, že je ti podobnej…, ale ne tak docela…, proboha." Odložil fotku na stůl, jako by ho začala pálit. „Teď, když o tom tak přemýšlím, nechápu, jak jsem si mohl myslet, že jsi to ty? Ty vlasy, ta tepláková souprava…, ta tvář. Vypadá skoro jako ty…, ale nejsi to ty."

„Zatraceně," ulevil jsem si. „A to není všechno," dodal jsem a pověděl mu o botě.

Mnul si čelo a upíral na mě zrak. „Cos to, prokrista, vyhrabal?"